

Ameriške priprave za okupacijo japonske prestolnice v teku

General MacArthur objavil program glede zasege japonskih industrij. Tokijska vlada mora preskrbeti stanovanja in druge naprave okupacijskim silam, kakor tudi delavce za popraviljanje cest, železnic in pomolov. Vse japonske čete bodo razorožene v štirih tednih. Priprave za okupacijo glavnih japonskih otokov. Hirohito informiral parlament, da bo morala Japonska izpolniti vse pogoje kapitulacije. Ameriške čete reokupirale otok Wake

Jokohama, Japonska, 5. sept.—Priprave za ameriško okupacijo Japonske so v teku. Prve ameriške čete bodo vkorakale v japonsko prestolnico v petek. Istosamo bo general Douglas MacArthur, vrhovni poveljnik za ameriških oboroženih sil, premeštil svoj glavni stan iz Jokohame v Tokio. Ta bo v poslopu ameriškega poslanstva, ki je bilo delno poškodovano v bombnih napadih.

Princ Narušiko Nihaši-Kuni, predsednik tokijske vlade, je v nedeljni govoru v parlamentu izjavil, da je Japonska izgubila 17 bojnih ladij, parnikov in transportov ter 51,109 bojnih letal vseh vrst od začetka do konca vojne. On je tudi priznal, da so japonske vojne izgube ogromne.

Jokohama, Japonska, 5. sept.—General Douglas MacArthur, vrhovni poveljnik zavezniških sil, je objavil program glede zasega japonskih industrij in vseh vrst delavcev, ki so padli v vojni. Člani sedanega parlamenta so bili izvoljeni 1. 1942.

Otok Wake, 5. sept.—Ameriška zastava je ponovno zavihrala na tem otoku, katerega so Japonci okupirali 23. decembra 1. 1941. Ameriška vojaška posadka, ki je štela samo 435 mož, se je morala takrat podati japonskim invaderjem.

Ameriške sile so reokupirale Wake včeraj, ko se je japonska vojaška posadka podala. Dokument o kapitulaciji je podpisal admiral Sakaibara v navzočnosti ameriškega generala Sander-sona. Japonci admiral je povedal, da je njegova posadka dobila zadnjo pošiljko živil 21. junija. Živila je pripeljala japonska podmornica.

Čungking, Kitajska, 5. sept.—Čete šeste kitajske armade so vkorakale v Nanking, kjer je bil sedež Kaišekove vlade pred izbruhom vojne. Japonci so držali to mesto skoro osem let. Japonska vojaška posadka se je podala generalu Ying-činu, poveljniku kitajskih sil.

General Wainwright se vrača domov

Washington, D. C., 5. sept.—General Jonathan Wainwright, ki je prebil čez tri leta v japonskem ujetništvu, je odpotoval iz Manile v Ameriko. Pričakuje se, da bo kmalu dospel v Washington. Wainwright je bil poveljnik ameriške vojaške posadke, ki je branila filipinsko trdnjavo Corregidor in se je morala podati Japoncem.

Sirija nastopila proti židom

Damask, Sirija, 5. sept.—Premier Faris Khoury je dejal, da bo Sirija sodelovala z drugimi arabskimi državami v kampanji proti priseljevanju židov v Palestino. Voditelj židovskih organizacij pritiskajo na zavezniške, da razglasijo Palestino za domovino židov. Khoury je dejal, da bo njegova vlada zahtevala evakuacijo vseh tujih čet iz Sirije.

Italija naj dobi lahke pogoje

Konflikt z Rusijo se obeta

Rim, 5. sept.—V vladnih krogih prevladuje mnenje, da bosta Velika Britanija in Amerika predlagali lahke mirovne pogoje za Italijo, bivšo zaveznico nacistične Nemčije in imperialistične Japonske, ko se bodo sestali zunanji ministri petih velesil na konferenci v Londonu. Trdi se, da bo Italijo zajel komunizem, če bo dobila težke pogoje. Velika Britanija in Amerika bosta skušali preprečiti razmah komunističnega gibanja v Italiji.

Deklaracija, objavljena po zaključku konference v velike trojice v Potsdamu, Nemčija, omenja med drugim, da bodo zunanji ministri velesil razpravljali o mirovnih pogojih za Italijo. Ta zadeva bo prva prišla na dnevni red. Premier Stalin je na konferenci v Potsdamu izsilil odločitev odločitve glede usode Italije.

Skoro gotovo je, da bo nastal konflikt na konferenci zunanjih ministrov v Londonu zaradi Italije. Rusija je že naznanila, da bo zahtevala odškodnino od Italije, ker so se italijanske čete borile proti ruskim na strani Hitlerjevih legij na vzhodni fronti. Moskva bo zahtevala izročitev italijanskih bojnih ladij in parnikov, ki so pod kontrolo Velike Britanije in Amerike.

Velika Britanija, ki ima oporo pri Ameriki, se boji razgnetne sovjetskega vpliva na Sredozemlje. Iz tega razloga priporoča pomoč Italiji v obliki živil in drugih potrebščin. Njeno stališče je, da Italijani ne bodo sprejeli komunističnih doktrin, če bodo dobili dovolj živil.

Anglija predlaga izmenjavo blaga

Avstralski tisk kritizira Ameriko

London, 5. sept.—Finančni minister je naznanil, da bo predlagal sklenitev dogovora z Ameriko glede izmenjave blaga. Ta sistem naj bi nadomestil kratkoročne kredite, katere je ameriška vlada ponudila Veliki Britaniji po preklicu dostavljanja blaga zavezniškim državam na podlagi posojilno-najemnskega programa.

H. W. Keynes, ekonom in svetovalec britskega finančnega ministrstva, je odpotoval v Ameriko. V Washingtonu bo imel razgovore z ameriškim voditeljem o problemih, ki so nastali po preklicu posojilno-najemnskega programa. Velika Britanija je najbolj prizadeta zaradi preklica.

Poučeni krogi trdijo, da se britska vlada ne strinja s predlogom L. T. Crowleyja, direktorja ameriške administracije za ekonomsko pomoč tujim državam, da zavezniški plačujejo vsa naročila blaga v gotovini.

Sydney, Avstralija, 5. sept.—Tisk kritizira Ameriko, ker je preklicala pomoč zavezniškim državam na podlagi posojilno-najemnskega zakona. List Telegraph pravi, "da Avstralija ne bo poslala Amerike za posojilo, temveč sledila Veliki Britaniji." Člani avstralske vlade se bodo sestali na izredni seji in razpravljali o situaciji, ki je nastala po preklicu posojilno-najemnskega zakona.

DOGOVOR O RUSKI OKUPACIJI KURILSKIH OTOKOV

Državni tajnik Byrnes pojasnil stališče

ZAŠČITA PROTI MOŽNI AGRESIJI

Washington, D. C., 5. sept.—Državni tajnik James Byrnes je na sestanku s časnikarji pred odhodom v London, kjer se bo vršila konferenca zunanjih ministrov petih velesil, naznanil, da Amerika ni proti ruski reokupaciji južne polovice otoka Sahalin in Kurilskih otokov in da je bil zadevni dogovor sklenjen na konferenci velike trojice v Jalti na Krimu.

Sovjetske čete so že reokupirale otoke, katere je Rusija izgubila v vojni z Japonsko pred 40 leti. Premier Stalin je zadnjo nedeljo izjavil, da bo Sovjetska unija obdržala otoke kot zaščitne baze, da se zavaruje proti možni japonski agresiji v bodočnosti.

Nekateri kongresniki in senatorji so zahtevali, naj Amerika zgradi letalske in mornarične baze na Kurilskih otokih. Ti tvorijo verigo na morju na severni strani Japonske, ki se vleče skoraj do ameriških Aleutskih otokov v bližini Alaske. Byrnes je pojasnil časnikarjem, da ruska okupacija Kurilskih otokov ni bila predmet diskuzij na konferenci velike trojice v Potsdamu, Nemčija, ker je bil dogovor sklenjen na konferenci v Jalti.

Byrnes je informiral časnikarje, da je bil George Acheson imenovan za političnega svetovaleca generala Douglasa MacArthura, vrhovnega poveljnika zavezniških okupacijskih sil na Japonskem. Dalje jih je informiral, da tajnosti atomske bombe niso bile razkrite Zdrženim narodom. On je apeliral na sovjetsko vlado, naj ruski zunanji komisar Molotov na konferenci zunanjih ministrov razpravi z njim o ameriškem predlogu, ki urgira posvetovanja o formiranju nove rumunske vlade.

Državni tajnik je okrcal člane odbora armade, ki so v svojem poročilu kritizirali bivšega državnega tajnika Cordella Hulla. Poročilo se nanaša na zavrtni japonski napad na Pearl Harbor. Byrnes je dejal, da kritika ni upravičena in da je šel odbor preko svoje oblasti.

Priprave za zasego nemških posestev

Protifašistični blok storil prvi korak

Berlin, 5. sept.—Priprave so v teku za zasego veleposestev junkejev v vzhodni Nemčiji. Prvi korak v tej smeri je storil protifašistični blok na Saksonskem. Voditelji bloka so na svoji seji sprejeli predlog glede razkosanja vseh veleposestev, ki obsegajo 250 in več akrov in so še lastnina nacijev in vojnih zločincev. Izgleda, da so ta korak sankcionirale ruske vojaške avtoritete. Dokaz je naznanilo, katero je objavil list Taegliche Rundschau, ki ga izdaja rdeča armada.

Razkosanje veleposestev junkejev, ki so vedno tvorili hrbtenico militaristični kasti, je v soglasju z nameni ruskih vojaških avtoritet. Vodilna osebnost v kampanji, da se vseposredna razdelje med one, ki delansko obdelujejo zemljo, je Wilhelm Peck, načelnik nemške komunistične stranke. On je na delavskem shodu v Kyritzu dejal, da je razkosanje veleposestev v bistvu nektrava revolucija in napovedal, da bo dovršena v oktobru.

Reorganiziranje federalne vlade

Truman konferiral z voditelji kongresa

Washington, D. C., 5. sept.—Harold D. Smith, direktor proračunskega biroja, je pred odprtjem zasedanja kongresa nastopil pred člani odseka nižje zbornice in priporočal, naj predsednik Truman dobi široko oblast glede reorganiziranja federalne vlade. Nekateri člani so pobijali priporočilo, kar pomeni, da se bo vršila ostra debata v kongresu.

Truman se je sestel z voditelji kongresa pred odprtjem zasedanja. V belo hišo so prišli senator Barkley, vodja demokratske večine v višji zbornici; senator McKellar, predsednik senata; kongresnik Rayburn, predsednik nižje zbornice, in kongresnik McCormack. Po konferenci je bilo naznanjeno, da bo Truman naslovil poslaniški kongres, v kateri bo orisal program svoje administracije. Charles G. Ross, Trumanov tajnik, je dejal, da je poslanica že sestavljena.

Poslanica bo poslana kongresu ta teden. Obeta se vroča debata o poročilu odborov armade in mornarice glede zavrtnega japonskega napada na Pearl Harbor. Nekateri kongresniki in senatorji trdijo, da poročilo ne razkriva vseh detajlov.

Senator Ferguson, republikanec iz Michigana, je dejal, da bo zahteval kongresno preiskavo, ki naj bi ugotovila, kdo je zanemaril dolžnost in kdo je v resnici odgovoren za napad na Pearl Harbor. Senator Wiley, republikanec iz Wisconsin, je predlagal obravnavo pred vojaškim sodiščem za one častnike, katerim poročilo očita zanemarjanje dolžnosti.

Druge zadeve, ki pridejo pred kongres, se tičejo zvišanja brezposelnostne podpore, polne uposlenosti in zboljšanja ter razpletne sistema socialne zaščite.

Umik španskih čet iz Tangiera

Nota dostavljena Francovi vladi

Pariz, 5. sept.—Poslanika Francije in Velike Britanije v Madridu sta izročila noto diktatorju Francu za zahtevo, da mora takoj odpoklicati španske čete iz Tangiera, pristanišnega vesta v severni Afriki ob vhodu v Sredozemsko morje. Španske čete so okupirale to mesto pred petimi leti.

Diplomatično preeduro je naznanil Pariz, kakor tudi komunikacije štirih velesil z obsodbo španske okupacije Tangiera. Komunikacije trdi, da Franco ni imel oblasti glede okupacije.

Komunikacije dalje pravi, da Amerika in Rusija podpirata stališče Velike Britanije in Francije, da mora Tangier priti pod mednarodno administracijo. To je bilo naznanjeno po konferenci reprezentantov teh velesil v Parizu. Konferenca, ki se je pričela 10. avgusta, je bila večeraj zaključena.

De Gaulle predlaga revizijo ustave

Pariz, 5. septembra.—General Charles de Gaulle je v svojem govoru ob 75-letnici ustanovitve tretje republike izjavil, da mora Francija revidirati svojo ustavo. S tem je vrgel rokavico voditeljem levičarskih grup in kritikom vlade, ki priporočajo odločitev splošnih volitev. De Gaulle je izrazil tudi za formiranje nove vlade.

Domače vesti

Obisk

Chicago.—Glavni urad SNPJ je v torek obiskal Čikažan Ernest Drešar, ki je bil častno odpuščen iz armade. V vojni, pri letalskih silah, je bil tri leta, 27 mesecev preko morja. Pred vstopom v armado se je udeležil stvoval pri društvu Pioneer 559 SNPJ in pri pevskem zboru Savi. Ernie je precej pridobil na teži in na rasti, kakor tudi na izkušnjah.

Novi grobovi v Ohlu

Geneva, O.—Dne 30. avg. je umrla žena Franka Skolarisa, stara 65 let in članica Woodman Circla v Clevelandu. V Genevi je živel 23 let. Poleg moža zapuša sina (pri vojakih v Arkansasu), v Clevelandu tri poročene hčere in 13 vnukov.

Mansfield, O.—Dne 20. avg. je naglo umrl za srčno hibo Joseph Kek, star 79 let in doma iz St. Vida na Dolenjskem. V Ameriko je prišel pred 55 leti in zadnjih 40 let je živel v Mansfieldu, O. Zapuša ženo, hčer, tri sinove in štiri vnuke. Bil je član in ustanovitelj društva 238 SNPJ in razen male izjeme vedno njegov uradnik.

Iz Milwaukeeja

Milwaukee.—Na dopust so prišli sledeči vojaki: 2/c Petty Officer Gilbert Seston za 30 dni iz južnega Pacifika; Pfc. Frank Atelšek za 30 dni iz Evrope; vsi štirje Starichevi fantje za 60 dni; Eddie Stukel iz Evrope, kakor tudi Sgt. John Bisjak in Sgt. Louis Selich. Častno pa je bil odpuščen iz armade Ed Gallun.—Poročili so se: Joseph Komar ml. in Pearl Komar (nevesta je iz Menomineeja, Mich.), Sgt. James Santilli in Frances Sagadin.—Pri družini Frank Vodnik so se oglasile vile rojnice in pustile sinčka.

Davis o polni uposlenosti

Amerika se ne more vrniti nazaj

Washington, D. C., 5. sept.—William H. Davis, direktor urada za ekonomsko stabilizacijo, je komentiral načrt glede polne uposlenosti in naglasil, "da bo morda vzelo pet let, da se ta cilj doseže in zboljša življenski standard ameriškega ljudstva."

"Amerika lahko gleda z zaupanjem v bodočnost," je dejal Davis. "Ona ne more iti nazaj v predvojno dobo produkcije. Če bi šla, bi imela armado najmanj 8,000,000 brezposelnih. V takem položaju se ne bi mogla nobena vlada dolgo vzdržati na krmilu."

Davis je napovedal, da se bo produkcija civilnih potrebščin povečala za 50 odstotkov v polvojni dobi. To bo garancija uposlitve vseh, ki hočejo delati in so sposobni za delo. On je tudi okrcal one ekonomije, ki trdijo, da bodo višje mezde rezultirale v dviganju cen.

Britska misija pojde v Singapor

London, 5. sept.—Vlada je naznanila, da bo misija britskih veleposlanikov odpotovala v Singapor in kupila vse zaloge kakčuka in pločevine, ki so v skladiščih Malajskega polotoka. Člane misije je imenovalo ministrstvo za dobave. Naznanilo pravi, da bodo ti sodelovali z vojaškimi avtoritetami.

Odpoklic argentinskega poslanika iz Washingtona

Buenos Aires, Argentina, 5. sept.—Zunanji urad je naznanil, da bo Oscar Ibarra Garcia, argentinski poslanik v Washingtonu, pozvan domov. Naznanilo je sledilo poročilu, da bo Argentina nastopila proti firmam, ki so pod kontrolo osižnih interesov.

PROGRAM DECENTRALIZACIJE NEMŠKIH INDUSTRIJ

Razprave o obliki nemške ekonomije na konferenci

ZNIZANJE PRODUKCIJE JEKLA

Frankfurt, Nemčija, 5. sept.—Načrt glede decentralizacije nemških industrij in obliki ekonomije na minimalni podlagi se je izluščil na konferenci ameriških vojaških avtoritet in članov administracijskih ustrojev v conah ameriške okupacije. Razprave so se nanašale tudi na plačevanje reparacij v blagu v smislu zaključkov, ki so bili sprejeti na konferenci velike trojice v Potsdamu.

E. S. Hogland, bivši direktor ameriške korporacije General Motors v Nemčiji, je predlagal decentralizacijo nemških industrij. Mnenje prevladuje, da je on izrazil stališče ameriških vojaških avtoritet.

Program določa premestitev vojnih industrij in onih, ki so bile udeležene v proizvodnji kovin, kemikalij in umetnega gasolina. Produkcija jekla bo znižana za 50 odstotkov. Nemške industrije bodo še izdelovale lokomotive, železniško opremo, ne pa strojev, ki tehtajo 20 in več ton. Tovorni avti in druga motorna vozila bodo šla za plačila reparacij.

Nemci bodo obdržali poljedelske stroje, katere potrebujejo za obdelovanje zemlje. Polkovnik L. W. Jefferson, član zavezniškega sveta za kontrolo Nemčije, je dejal, da Nemci potrebujejo poljedelske stroje, da bodo lahko životalili brez zunanje pomoči. Elektranre, ki proizčujejo elektriko za obratovanje tovarn, bodo ostale.

"Amerika ne pričakuje gmotnih pridobitev od nemških reparacijskih plačil," je rekel Jefferson. "Nemčija mora sama skrbeti, da se postavi na noge. Amerika ji ne bo pomagala kot ji je po končanju prve svetovne vojne."

Jefferson je dalje rekel, da bodo Nemci lahko nosili večje davčno breme, ker denar ne bo šel za vzdrževanje velikih vojnih industrij.

Mornarične bolnišnice natrpne z ranjenci

Washington, D. C., 5. sept.—Podadmiral Ross T. McIntire, šef zdravniškega štaba mornaričnega departamenta, je razkril, da so mornarične bolnišnice natrpne z ranjenimi in bolnimi veterani. Departament vzdržuje 54 bolnišnic, v katerih se nahaja čez 90,000 pacientov. Število se bo povečalo s prihodom mornarjev in pomorščakov, ki so bili ranjeni v bitkah z Japonci na Pacifiku. McIntire je naznanil, da bodo parniki in transportna letala pripeljala 5000 ranjenecv v ameriške luke prihodnji teden.

Armada znižala starostne omejitve

Washington, D. C., 5. sept.—Armada je znižala starostne omejitve in točke, kar pomeni, da okrog 665,000 vojakov, ki se nahajajo v Ameriki, ne bo poslanih na Pacifik. Noben vojak, ki je star 37 in več let in ima 45 točk, ne bo poslan na Pacifik. Vsi ti bodo odpuščeni iz armade.

Štirje ubiti v železniški nesreči

Arcadia, Cal., 5. sept.—Štirje potniki so bili ubiti, 36 pa ranjenih, ko je brzovlak železnice Santa Fe skočil iz tira. Nesreča se je pripetila v bližini Santa Anite.

in o razvoju kulture pri različnih narodih, tudi premalo so imenovani različni iznajditelji, različni veliki misleci, učenjaki itd. In vendar bi morali staviti mladini takšne moze za vzor in ne samo "junakov", ki niso imeli pojma o človekoljubju.

11

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040

Pljučnica spada med najbolj razširjene in najbolj nevarne bolezni. Zlasti pozimi, kadar so prehladi bolj na dnevnem redu, zahteva mnogo žrtev. Pljučnica je mnogo vrst in za nekatere imajo sedaj serume, ki jih ozdravijo. Tudi vzrokov za pljučnico je mnogo, med njimi sta pa posebno važna saje in prah. V Mellonovem zavodu v Pittsburghu so preiskavali to dejstvo in so dospeli, da je res tako. V Pittsburghu, ki je znan zaradi silnega dima, je za polovico več slučajev te bolezni kot v vsej Pennsylvaniji. A ko je bilo malo dela in dimniki niso toliko izpuhtevali, se je število obolenj za pljučnico zelo znižalo. Tudi nevarnost bi se lahko odpravila, zakaj znanost uči sedaj, kako se dim s svojimi sajami in prahom lahko uniči. Seveda velja to denarja.

Zgodovina, katere se uče p
kolah, je torej le opevanje r
nih "junakov" in opisovanj
vojn. A vendar je bilo v zgod
vini tudi mnogo drugih važnih
dogodkov, o katerih ni nič v šol
skih knjigah. Zelo malo je v u
skih knjigah o življenju, o del

Vse stranke si prizadevajo na vso moč pridobiti zase volilce in vzbuditi med ljudskimi množicami zanimanje za kampanjo—pomisliti je treba, da madžarski narod ni imel nikdar pred svojimi prejšnjimi režimi priložnosti, da glasuje na svobodnem načinu. Radi tega je zdaj videti povsod polno političnih oglasov in propaganda je nad vse energična. Komunisti so najbolj marljivi; toda tudi agrarna stranka, katere znak je srp brez kladiva, dela velike napore.

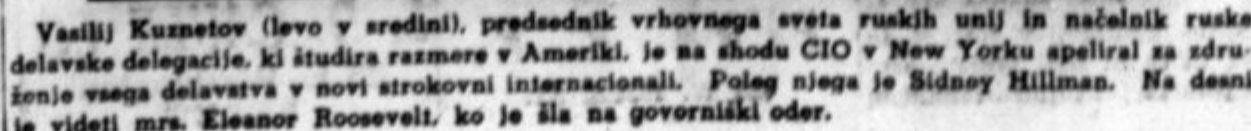
WHOSE Birthday? TODAY?

FLOWERS

The gift you know will SAY IT BETTER!

SEE OR PHONE YOUR FLORIST

WE'LL DELIVER ON TELEPHONE

IZZA KONGRESA

Zgodovinski roman

Spisal
dr. Ivan Tavčar

(Nadaljevanje)

"Da je mlada," dostavi gospa Janeževa, "bi nič ne rekla. A v njenih letih, pa obleke z Dunaja! Med nami povedano, to je smešno!"

"Smešno! Smešno!" so začele vse soglasno.

"Denar ima! To je res!" izgovori Lavrinova.

"Tudi ne toliko," pravi Zanita Galetova, "da bi ga jim ostajalo. Saj so drugi trgovci, ki tudi kaj zaslužijo!"

"Ti ljudje predobro žive," dostavi Gogalova, "vse bodo zajedli. Vsak dan se pri njih več kuha nego v škofovi kuhinji."

"In škof Gruber," se vtakne domača gospa vmes, "ima vendar več dohodka, nego ga imajo Kandučevi!"

"Res je! res je!" pritrujejo vse.

Ravno tedaj poteka nekdo na vrata, in ko se odpro, vstopi gospa Zofija Kandučeva. Od veselja so vse vzklile, vstale in ji hitele naproti.

"Kako nas veseli, draga Zofka," je gostolela gospa Čekova, "kako nas veseli, da si prišla!" Zanita Galetova: "Smo že mislile, da si zbolela. In prav pomilovale smo te."

Gospa Lavrinova: "In za vzgled smo te postavljale! Kako si dobra gospodinja in izvrstna mati!"

Gospa Gogalova pa ji je nalila kave ter ji odrezala kos rumenega šarklja. Nato pa je izpregovorila važno: "Da bi jih le imeli obilo takih prijateljic, kot je naša Zofija!"

"Ali že veste najnovejšo?" vpraša Kandučeva.

"Kaj že biti?" izgovori Lavrinova. "Morda misliš na starike, gospe, ki se je zadnjič z mladim komisarjem na Gradu izprehajala?"

"In to proti večeru!" poseže Gogalova vmes. "To že vemo!" se oglasi Janeževa. "Sicer sta se pa že lansko leto na plesih v reduti precej sumljivo vedla."

Zanita Galetova pa začvrči: "Greh se dela! Naš magistrat pa spi in ne zapira takih ljudi!"

Vse so bile edine, da je to res sramota.

"To," se odreže Kandučeva, "ni najnovejša, drage prijateljice. Najnovejša—župan Hradecki je ravnokar govoril o tem z mojim možem—najnovejša je, da bo pri našem cesarju velik obed."

"Velik obed!" so vse zaklicale. A obmolile so takoj, ker je v tistem hipu vsaka zase premišljevala: "Bog ve, bo li moj povabljen ali ne."

Kandučeva je nadaljevala: "Povabljenih bo nekaj mestnih očetov, nekaj uradnikov, nekaj trgovcev, nekaj graščakov. Sploh vse, kar je v Ljubljani najimenitejšega!"

Nobena se ni oglašila. Kandučeva pa je govorila tako, da se ji je kar poznalo, da misli: "Moj mož bo povabljen, ker mora povabljen biti; za vaše pa ne vem; mogoče; a gotovo ni."

"Da bi le moj bil povabljen," si je mislila Lavrinova, "in da bi le Gogala ne bil povabljen! Pa takoj plačam mašo na Dobravl!"

"Na drugi strani si je mislila zopet Gogalova: "Da bi le Lavrina ne vabili, pa plačam debelo

svečo sv. Roku v Dravljah! Potem je prav vse, in najsi mojega tudi ne povabijo!"

In druge so bržkone ravno tako mislile. Ko so dajale izraza tem prijateljskim čutom, je prihitela v sobo stara hišna Lenčka. Razburjena in zasopla je bila, da je še celo na vrata pozabila potrkati. Sredi sobe je obstala in priletela devica skoraj izpregovoriti ni mogla, tako je bila razburjena. Že jo je hotela domača gospa ostro pokarati, kar se ji odpro usta:

"Gospod prošt, gospa! Gospod prošt!"

Vse so se dvignile in z enim glasom vzklile:

"Gospod prošt!"

Vse so bile v plamenu! Posebno je vzplamtel domača gospa. Ob sapo in besedo je prišla kakor njena hišna.

"Gospod prošt! Kaka izredna čast!" je zagostolela ter odhitela v predsobo, da bi ondi sprejela nepričakovane, a vendar tako miliga gosta. Tedaj je bil ljubljanski prošt vse kaj drugega, nego je dandanes. Dandanes tiči prošt sv. Nikolaja v ozki svoji hišici, ima nekaj gospodov, ki prihajajo k njemu na hrano, zahaja redno v pisarno, a sicer se ne meni za ves svet, tako da ima včasih toliko pomena, kakor ga ima prošt v Novem mestu, ali pa kvečjemu nekoliko več pomena, nego ga imajo prosti na Koroskem, kjer je prošt skoraj vsak drugi boljši župnik!

V kongresnih časih pa je bil ljubljanski prošt vse časti vreden duhovnik, a bil je tudi nekak kavalir, kateremu so se z radostjo odpirala vrata najboljših hiš. V škofovih hlevih je imel svojega konjčica, in kadar mu je srce poželelo, ga je zasedel ter jahal z njim čez Ljubljansko polje vzlic temu, da je nosil zlato verižico čez prsi in violeten kolar pod vratom. Pa naj bi v današnjih dneh ljubljanski prošt poizkusil kaj takega! Kaj bi rekel vse svet in predvsem, kaj bi rekel antistes? Kar mrzlica nas pretresa pri goli, sami misli na kaj takega!

Takrat pa se je nahajal pri stebur v lopi naše "škofije" okrogel kamen, na katerega so stopali ljubljanski kanoniki, kadar so sedali v sedlo, da bi podili čilega vranca čez zeleno polje. Tedaj so umeli ljubljanski škofje in njih korarji svet bolj, nego ga umejo njih nasledniki. Zahajali so v posvetne družbe in tudi po salonih so se kazali kot celi možje, kar bi se dandanes šlo v smrtni greh! In če bi sedaj kak korar kakor nekdanji Peter vitez Grisoni dal zasedlati konjčica ter bi pred svojo korarsko hišo splezal na tega konjčica, nato pa spretno odjahal po Mestnem trgu, bi nastala revolucija v vrstah pobožnih ljubljanskih ženic. In korar Petreček bi se moral kaj hitro iznebiti svojega vranca, ker bi ga sicer tožili v Rimu ter ga ga izkušali pripraviti ob prijetno življenje ljubljanskega korarja!

Pa vzlic vsemu temu trdijo nekateri, da je bilo ljudstvo tedaj dosti bolj verno, nego je danes, in da je imel duhovnik tedaj dosti več pravega vpliva, nego ga ima dandanes!

(Dalje prihodnjic)

da jih popeljem do otoka. Bila je mama, tri hčerke in sinček, prvošolec, pa dijak-instruktor, ki me je predstavil. Jaz dijak—on dijak, deca—sami dijaki in gospa vdova, ki je takisto dihalila sredi svojih otrok samo dijaško ozračje—bili smo hitro dobri znanci. Najstarejša hčerka je bila štirinajstletna Maša. Naročil sem ji, kako naj vodi krmilo, sedel njej nasproti, drugi pa so sedeli za mojim hrbtom. Spočetka sem se upiral krepko v vesli; na sredi jezera sem pa odnehal, da smo se zibali, kakor je bilo valovom po volji. Maša je skrbno držala vrvice krmila in gledala vame z vprašujočimi očmi, ali prav krmari. Njene rahlo rjave oči so plavale v blesteči vlagi radosti, lice ji je gorelo; velik slamniki ji je visel na hrbtu in kostanjevi kodri so se usipali na čelo in po sencih doli na vrat.

Vnemarno sem pomalem vesljal. Mama je zadaj tintum zinila kako modro, instruktor je neprenehoma svaril Vilka, da ne bi padel v vodo, drugi smo se smejali. Smejali smo se—pa kako! Kako glasno in veselo! Toda ne dovtipom, ne naučenim šalim ali duhovitim satiram. Ne, ne! Vsega tega še poznali nismo. Smejali smo se, če se je zaužekal čoln, smejali, če je brizgnila voda od vesla in je z nekaj kapljicami oškropila tenko obleko Maše, smejali, če se je prikazala ribica na površju. Danes vem, da se nismo smejali ne kapljicam ne ribam. Smejale se je mladost sama sebi.

Triglavske vrhove so rdeli v večerni zarji. Sprehajali smo se ob jezeru. Maša je vezala v šopek ciklamne; nikoli jih še ni imela toliko.

Pri večerji se je nadaljevala ista otročja živahnost. Maša je postala vrtoglavo poredna. Poseznanila sva se tako kot ptici na slemenu strehe. Izmisli si je vse mogoče nagajivosti. Poveznila mi je na glavo svoj širokokrajni slamniki, tako da so višjevi trakovi viseli po mojem licu. In tedaj so udarili vsi otroci v smeh in ploskali. Živelimo ure, ko se je mladost smejala—sama sebi.

Voznik je javil, da za četrtiniko ure napreže.

Mami se je zresnil obraz; šlo je za račune od treh dni. Maša je umolknila. Z nejevoljo je neredno stlačila nekaj stvari v kovček, se naslonila na ograjo ob jezeru in nemo zrla po vodi. —Prav tako je nedostajalo besed meni. Nerodno sem se obračal, stopal k njej, se vračal k mizi, govoril nekaj z dijakom in bil samemu sebi odveč. —Kar mi šine nekaj v glavo. Stel sem preko ceste v prodajalno in kupil majhno pahljačko. Na njej je bilo zapisano: Spomin z Bleda. Glas se mi je skoraj tresel, ko sem popraščal za ceno. Imel sem v žepu pet belih dvajsetic. Bil sem pripravljen žrtvovati vse do zadnjega vinarja. Za vsako drugo stvar bi se bil desetkrat premislil, a tu se nisem nič prašal, je li škoda ali ne. Samo da ima spominček od mene.

Z velikim ponosom sem se vrnil k mizi. Maša je še vedno gledala po vodi.

"Prosim, za spomin!" Ozrla se je na pahljačko, prišla jo z drobno roko, potem pa pogledala vame z velikimi, jasnimi očmi. Bile so solzne. Krog ustnice je bila sicer komaj vidna, a tako bridka poteza, da me je zabolelo krog arca.

Razni mali oglasi

MAID

Experienced. Care for 4 year old girl. General housework. Own room and radio. Best wages. Irving 4924.

HOUSEKEEPER—GOOD PAY

To work in good home—caring for 2 children 3½ & 6 years old—(mother employed)—Own room—no heavy work. Phone—EUCLED 8792

RAILROAD—Freight Handlers

(Apply in person)

Room 206

PENN. R. R.

323 W. POLK ST.

"Pojdite z nami!" Napol tiho in boječe je izrekla to prošnjo. "Ne morem!" Njene oči so postale še bolj rosne. "Maša! Maša! Le hitro! Voz čaka!" Materin glas je veleval. "Za spomin!" Tri ciklamne je vzela iz šopka, mi jih dala in hitro odšla k vozu. Naglo sem jih spravil v notes, vteknil notes v žep in ga tiščal z roko, kot bi skrival zaklad. "Z Bogom! Z Bogom! Hvala za družbo!" "Klanjam se." Voz je oddrdal, Maša je mahala z belim robcem. Vračal sem se v mraku po pašnikih domov. Krog mene je donel smeh Maše, šumelo njeno krilo in gledalo so me njene oči kot zvezde z neba. Zjutraj sem se prebudil. Na vzglavju je bil notes in v njem trije ciklamni. Videl sem jo! Takrat cvet.

Razni mali oglasi

JANITRESSES (Night Work)

LOOP OFFICE

5 to 11 P.M. — 6 Nites a week

Apply Room 805

20 W. Jackson Blvd.

Ask for

MISS KESLER

MACHINE OPERATORS

AND

HAND SEWERS

APPLY

Alfred Decker & Cohn

416 S. FRANKLIN

Ask for Mr. Keck

URGENT HELP NEEDED

War work now. Peace time future. Die Casters—Drill Press Operators—Hand Filing Operations—Truckers. Full or part time. Apply at 2935 W. 47th St. LAF 6515. See Dick Button.

WOMAN

For Light General Housework

(No heavy Laundry—No Sunday)

\$20 week to start

Phone—SHELDRAKE 4792

\$50.00 NAGRADE

Ako veste za koga, ki ima dobro karo na prodaj, ali prodate vašo karo za izredno dobro ceno. Kličite SEELEY 0607 po 6 P.M. ali pa JUNIPER 7810.

BUTCHERS & SMOKERS

Experience Not Necessary

Steady Positions

VIENNA SAUSAGE MFG. CO.

1215 So. Halsted

CANAL 0192

SAUSAGE LINKERS

Experience Not Necessary

Steady Positions

VIENNA SAUSAGE MFG. CO.

1215 So. Halsted

CANAL 0192

STOCK ROOM MEN

(Tools and Hardware)

75c an hour

Time ½ over 40 hours

See Mr. Banks

Barrett-Christie Co.

108 No. Clinton St.

STENOGRAPHER

Permanent position

Good Pay Paid Vacation

Permanent Position

Good Transportation

See Mr. O'Daniel

Barrett-Christie Co.

108 No. Clinton St.

Phone: Franklin 9546

Girls - 17 and Over

No experience necessary

To deliver packages

Opportunity for advancement

With established dental supply house

L. D. CAULK CO.

25 E. Washington

Room 1010

danes resnoba življenja; tedaj solza. Stopim za korak proti oknu.

MLADA gospa se je zgenila, obrisala solzo, spravila pismo in vstala.

LOVSKA družba je dognala torišče prihodnjega lova in se razhajala.

Ker sem imel precej daleč, mi ponudi logar sanj, da se peljem domov.

(Dalje prihodnjic)

Razni mali oglasi

NA PRODAJ je tri nadst., 6 stan. hiša na 937 W. 18th st. Sprejme se vaša cena.

EDWARD F. TOEPPER

Real Estate—Insurance

2807 S. Tripp Av. Tel. Lawndale 4846

Warehouse Men

Glass Cutters

INSURE YOUR FUTURE WITH

Cadillac Glass Co.

900 W. Cermak Road

Monroe 9800

MEN - MEN

"Work in Your Own Neighborhood"

GENERAL LABORERS

GOOD PAY — STEADY JOBS

(See Mr. Herman)

MANHATTAN PICKLE CO.

1711 SO. NORMAL

GIRLS & WOMEN

"Work in Your Own Neighborhood"

GENERAL

FACTORY WORKERS

STEADY — GOOD PAY

(See Mr. Herman)

MANHATTAN PICKLE CO.

1711 SO. NORMAL

Potrebuje moške

DELAVCE ZA DELO OD KOSA

STEEL WAREHOUSE

Delo po dnevu ali po noči

SHEAR AND SLITTER OPERATORS

in druge pomočnike

Najvišja plača

Central Steel and Wire Company

2924 WEST 51st STREET

Prijavite se od 9:00 A.M. do 9:00 P.M.

Vprašajte za J. Long ali D. Steward

"We Need Men — Peace Time Work"

STEEL WAREHOUSE

(Work either of 2 Night Shifts)

Need—SHEAR & SLITTER

OPERATORS & HELPERS

PREMIUM PAY

CENTRAL STEEL & WIRE CO.

2924 WEST 51st ST.

Apply 9 a. m. to 9 p. m. Ask for J. Long or D. Steward

MEN & EX-SERVICE MEN

Unloading and loading cars of steel — General labor work

Ten hours daily - Group insurance - Top pay - Good transportation

Excellent working conditions

CAINE STEEL CO.

MER 2200

1820 S. CENTRAL AVE.

HOUSEKEEPER

(Must be an Excellent Cook)

"TO WORK ON FARM NEAR MUNDELEIN, ILL."

WONDERFUL ATMOSPHERE

Excellent Working Conditions

TOP SALARY

You will be PROUD to work in this BEAUTIFUL HOME

For further details—PHONE—

MISS PARKS

MOHAWK 5300

Razni mali oglasi

BOYS

Over 17 years to work for established dental supply house. Deliver packages and work around the house

APPLY

L. D. CAULK & CO.

25 E. Washington St.

General Laborers

STEADY WORK

GOOD PAY

MR. TIMMERMANN

T. F. Washburn Co.

2244 NO. ELSTON AVE.

DEKLETA in ŽENE

Lahko, prijazno delo; stalno, dolga plača. Zavijanja tort in "pies."

Moderno osebje

Farm Crest Bakeries

4550 W. Jackson Blvd.

PEKI in POMAGAČI

DOBRE, STALNE POZICIJE

MODERNO OSEBJE

Farm Crest Bakeries

4550 W. Jackson Blvd.

ŽENSKKE

ki ste bile uposlane v vojni industriji

All gledate za delo?

TELEFON KOMP